

Sygn. akt IV CZ 51/07

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz
(przewodniczący, sprawozdawca)
SSN Irena Gromska-Szuster
SSN Marian Kocon

w sprawie z powództwa B. Spółki z o.o. w W.

przeciwko [...] Bank SA w W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 26 września 2007 r.,

zażalenia strony powodowej

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 13 marca 2007 r.,

oddala zażalenie

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 13 marca 2007 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną powoda B. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w uzasadnieniu podając, że powód nie wykonał w określonym terminie zarządzenia z dnia 8 lutego 2007 r. do usunięcia braków formalnych skargi kasacyjnej poprzez złożenie brakującego odpisu oraz jej opłacenia.

W zażaleniu od powyższego postanowienia powód zarzucił naruszenie art. 398⁶ § 2 k.p.c., wywodząc, że odpis skargi strona przesłała listem poleconym, o czym świadczy dowód nadania go w placówce pocztowej, zaś odmowa przyznania zwolnienia od kosztów sądowych była w świetle sytuacji majątkowej strony bezzasadna i pozbawiała ją, mimo korzystania ze zwolnienia od kosztów sądowych w postępowaniu przed sądem pierwszej i drugiej instancji, prawa do kontroli kasacyjnej. Wskazując na powyższe zarzuty i ich uzasadnienie, powód wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i rozpoznanie zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego oddalające wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych w zakresie opłaty od skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżący trafnie podnosił, że doręczył w terminie odpis skargi kasacyjnej. Wezwanie do uzupełnienia braków formalnych doręczono pełnomocnikowi powoda w dniu 8 lutego 2007 r. (k. 244); przedstawiając kopię pocztowego dowodu nadania (k. 251) powód wykazał, że odpis skargi kasacyjnej został nadany w Urzędzie Pocztowym W. 1 dnia 15 lutego 2007 r., co zgodnie art. 165 § 2 k.p.c. jest równoznaczne z wniesieniem go w tym dniu do sądu.

Pomimo tego zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie. Przy rozpoznawaniu zażalenia na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną wobec jej nieopłacenia, kognicją Sądu Najwyższego objęty jest także wniosek skarżącego o zbadanie prawidłowości rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Taki wniosek został

złożony, trzeba zatem zwrócić uwagę, że dla uzasadnienia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych skarżący złożył jedynie oświadczenie, że posiada nieruchomości, nie posiada natomiast majątku ruchomego. Do oświadczenia tego nie dołączono żadnych dowodów, w postaci bilansu spółki, wyciągu z kont bankowych, czy też innych, obrazujących sytuację majątkową spółki. Trafnie uznał Sąd Apelacyjny, że nie zostało wykazane, że skarżący nie ma wystarczających środków na uiszczenie kosztów sądowych. Zgodnie z art. 103 u.o.k.s., zwolnienie od kosztów sądowych może być przyznane osobie prawnej jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. W sytuacji, gdy strona składająca taki wniosek nie złoży jakiegokolwiek dowodu na potwierdzenie tego faktu, lub nie poda jakichkolwiek informacji w tym zakresie, należy ją wezwać do usunięcia tego braku w trybie art. 126 § 1 pkt 3 k.p.c. W niniejszej sprawie jednak nie istniała potrzeba wydawania zarządzenia w tym przedmiocie, bowiem informacja dotycząca sytuacji majątkowej spółki została złożona, tyle tylko, że poza dowodem z oświadczenia prezesa zarządu spółki żadnego innego dowodu na potwierdzenie potrzeby uzyskania zwolnienia od kosztów sądowych nie złożono. W tej sytuacji Sąd Apelacyjny miał podstawy do uznania, że twierdzenie o braku dostatecznych środków na uiszczenie kosztów sądowych nie zostało udowodnione. Dowody w postaci bilansu, rachunku zysków, deklaracji CIT i VAT, zaświadczenia bankowego, oświadczeń zarządu i raportów kasowych zostały złożone już po wydaniu zaskarżonego postanowienia, są więc spóźnione. Nawet gdyby traktować ich złożenie jako ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych (takiego jednak skarżący nie złożył), to należy zwrócić uwagę na następujące kwestie.

Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejsze zażalenie przychylił się do poglądu przedstawionego w postanowieniu z dnia 9 czerwca 2006 r., IV CZ 45/06 (LEX nr 187060), zgodnie z którym ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, złożony przed upływem terminu wyznaczonego do uiszczenia kosztów po prawomocnej odmowie uwzględnienia pierwszego wniosku, przerywa bieg tego terminu. Jednakże okoliczności przytoczone na uzasadnienie nowego wniosku o zwolnienie od kosztów powinny być rzeczywiście „nowe”, to znaczy inne, niż powoływane poprzednio. Nie uzasadniają zatem ponownienia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, w świetle art. 103 u.k.s.c.,

te same argumenty, na które strona powoływała się przy rozpoznaniu poprzedniego, prawomocnie oddalonego wniosku, nawet jeśli są one poparte nowymi dowodami; nowe okoliczności, które uzasadniałyby kolejny wniosek o zwolnienie od kosztów, powinny natomiast wynikać z pogorszenia się sytuacji majątkowej strony w czasie, jaki przypada od złożenia poprzedniego wniosku.

Trzeba zatem wskazać, że wraz ze skargą kasacyjną powód składał wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych (k. 213), składając pisemne oświadczenie (k. 219) na okoliczność posiadania nieruchomości i brak majątku ruchomego. W odpowiedzi na wezwanie Sądu drugiej instancji do uzupełnienia braku formalnego w postaci opłaty od skargi kasacyjnej po oddaleniu wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych pełnomocnik skarżącego przedstawił to samo pismo, z uzupełnieniem jedynie o sprawozdanie finansowe i deklaracje podatkowe sporządzone na dzień 30 listopada 2006 r., zaświadczenie Banku [...], oświadczenie Zarządu powoda o posiadanych rachunkach bankowych i raporty kasowe (k. 227-238). Powyższe okoliczności nie są „nowe” — oświadczenie bowiem, że powodowa spółka nie posiada żadnego majątku ruchomego, oznacza, że aktywa spółki stanowi wyłącznie nieruchomość i właściwie tę samą okoliczność żalący udokumentował Sądowi przez przedstawienie nowych dokumentów. Powód nie wykazał natomiast, że od rozpoznania poprzedniego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych pogorszyła się jego sytuacja majątkowa, co dodatkowo wpłynęło na brak możliwości uiszczenia wpisu.

Mając na względzie powyższe, zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.